

ፓኒዩም - ቁጥር ሶስት

ራእይና የተወሰነው ዘመን፤ የትንቢታዊ ትይዩነት

Jeff Pippenger

2025-02-28

የአሥሩ ድንግል ምሳሌ በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ታሪክ ውስጥ ቃል በቃል ይደገማል። ራእይ በፍጻሜ ጊዜ እንደሚናገር ሲገልጽ፣ ዕንባቆም ምዕራፍ ሁለት የዚህን ምሳሌ ልብ ያቀርባል።

በመጠበቂያዬ ላይ እቆማለሁ። በግንብም ላይ ራሴን አቆማለሁ፤ እርሱም ለእኔ ምን እንደሚናገር፣ በተገሠጽሁም ጊዜ እኔ ምን እንደምመልስ ለማየት እጠባበቃለሁ። እግዚአብሔርም መልሶ እንዲህ አለኝ፤ ራእይን ጻፍ፣ የሚያነበውም እየሮጠ እንዲያነብበው በጽላት ላይ ግልጽ አድርገህ ጻፈው። ራእይ ገና ለተወሰነው ዘመን ነውና፤ በፍጻሜውም ይናገራል እንጂ አይወጣም፤ ቢዘገይም ጠብቀው፣ በእርግጥ ይመጣልና አይዘገይም። እነሆ፣ ነፍሱ በትዕቢት የተነሣችው በእርሱ ውስጥ ቅን አይደለችም፤ ጻድቅ ግን በእምነቱ ይኖራል። ዕንባቆም 2፡1-4።

የዳንኤል አሥራ አንድ ምዕራፍ ሀያ ሰባተኛው ቁጥርም “የተወሰነውን ዘመን” ይለያል።

የእነዚህም ሁለቱ ነገሥታት ልብ ክፉ ለማድረግ ይሆናል። በአንድም ማዕድ ላይ ተቀምጠው ሐሰት ይናገራሉ፤ ነገር ግን አይሰምርም። ፍጻሜው ገና ለተወሰነው ጊዜ ነውና። ዳንኤል 11፡27።

በሮም የሚቋቋመው “ራእይ” “ለተወሰነ ጊዜ” ነው፤ ልባቸውም ክፋት ለማድረግ የሆነ እና በአንድ ማእድ ላይ ሐሰት የሚናገሩት ሁለቱ ነገሥታት ራእይ “ከሚናገርበት” በፊት የሚደርስ ነቢያዊ መለያ ያመለክታሉ። ከተወሰነው ጊዜ በፊት ሁለት ነገሥታት “ሐሰት” ይናገራሉ፤ ራእይም በተወሰነው ጊዜ ሲናገር ሐሰት አይናገርም። ያ የተወሰነው ጊዜ በአሜሪካ ውስጥ ያለው የእሑድ ሕግ ነው፤ በማእድ ላይ ያለውም ስብሰባ የነቢያዊ ዘመን መጀመሪያን ያመለክታል። “ራእይ” በታሪክ ውስጥ የሚፈጸመው በእሑድ ሕግ ጊዜ ነው፤ ነገር ግን ከእሑድ ሕግ በፊት አስቀድሞ ይቋቋማል። ይህም ግልጽ ነው፣ ምክንያቱም ታማኞች ራእይን እንዲጠብቁ ተነግሮአቸዋል። እንዲሁም ራእይን እንዲያውጁ ተነግሮአቸዋል። ራእይ ገና ካልተቋቋመ ከመፈጸሙ በፊት ሊያውጁት አይችሉም ነበር።

ኤርምያስ ራእይን “የሚጠባበቁ” ሰዎችን ይወክላል፡-

አቤቱ አንተ ታውቃለህ፤ አስባኝም፣ ጎብኝኝም፣ ከሚያሳድዱኝም በቀልን ለእኔ ውሰድልኝ፤ በትዕግሥትህ ውስጥ አትውሰድኝ፤ ስለ አንተ ስድብን እንደ ተሸከምሁ እውቅ። ቃሎችህ ተገኙ፣ እኔም በላኝቸው፤ ቃልህም ለእኔ የልቤ ደስታና ሐሴት ሆነ፤ አቤቱ የሠራዊት አምላክ ሆይ፣ ስምህ በእኔ ተጠርቶአልና። በሚያፊዙ ማኅበር ውስጥ አልተቀመጥሁም፣ አልተደሰትሁምም፤ እጅህ በእኔ ላይ ነበረችና ብቻዬን ተቀመጥሁ፤ ቁጣን ሞልተኸኛልና። ሕመሜ ለምን ዘወትር ነው? ቍስሌስ ለምን የማይፈወስ፣ መፈወስንም የሚከለክል ሆነ? በእርግጥ ለእኔ እንደ ሐሰተኛ፣ እንደሚጠፋው ውኃዎች ትሆናለህን? ስለዚህ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ ብትመለስ እኔ እመልስሃለሁ። በፊቴም ትቆማለህ፤ ክቡሩንም ከከንቱው ብትለይ፣ እንደ አፌ ትሆናለህ፤ እነርሱ ወደ አንተ ይመለሱ፣ አንተ ግን ወደ እነርሱ አትመለስ። ለዚህም ሕዝብ የተመሸገ የናስ ቅጥር አደርግሃለሁ፤ ይዋጉህማል፣ ነገር ግን አያሸንፉህም፤ ለማዳንና ለማስጣል ከአንተ ጋር እኔ ነኝና፣ ይላል እግዚአብሔር። ከክፉዎችም እጅ አድንሃለሁ፣ ከጨካኞችም እጅ እቤቸሃለሁ። ኤርምያስ 15፡15-21።

በአሜሪካ ውስጥ ያለው የእሑድ ሕግ “ማስታወስ” የሚለው ምልክት የሚታይበት ስፍራ ነው። ሁልጊዜ ሊታሰብ የሚገባው ሰንበት የመጨረሻው የፈተና ጉዳይ የሚሆነው በዚያ ነው። የተረሳችው የጢሮስ ጋለሞታ

የምትታሰበው በዚያ ነው። እግዚአብሔር የባቢሎንን ኃጢአቶች የሚያስታውስና ለእርስዎ እጥፍ ፍርድ የሚሰጣች በዚያ ነው።

ንግግር የሚገኝበት የመለያ ምልክት በአሜሪካ ውስጥ የእሱድ ሕግ ነው፤ በዚያ የምድር አውሬው “እንደ ዘንዶ ይናገራልና።” በዚያው የመለያ ምልክት ላይ በበለጫም የትንቢት መስመር ውስጥ ያለችው አህያ “ትናገራለች።” ዮሐንስ መጥምቅ በተወለደ ጊዜ፣ ከመናገር በመለኮታዊ ሁኔታ የተገደበው አባቱ ዘካርያስ “ይናገራል።”

በስምንተኛውም ቀን ሕፃኑን ሊገርዙት መጡ፤ በአባቱም ስም ዘካርያስ ብለው ሊጠሩት ነበር። እናቱ ግን መልሰች፤ እንዲህ አለች፤ አይደለም፤ ዮሐንስ ይባላል። እነርሱም፣ በዚህ ስም የሚጠራ ከዘመዶች አንድ ስንኳ የለም አሉአት። አባቱም ምን እንዲጠራ እንደሚፈልግ በምልክት ጠየቁት። እርሱም የመጻፊያ ሰሌዳ ጠይቆ፣ እንዲህ ብሎ ጻፈ፤ ስሙ ዮሐንስ ነው። ሁሉም ተደነቁ። ወዲያውኑም አፋ ተከፈተ፣ ምላሱም ተፈታ፤ ተናገረም፣ እግዚአብሔርንም አመሰግነ። ሉቃስ 1፡59-64።

በአሜሪካ ውስጥ የእሱድ ሕግ ሲጻፍ የጳጳሳዊነት ገዳይ ቍስል ይፈወሳል፤ እርስዎም ከሰባቱ የሆነችው ስምንተኛ መንግሥት ትሆናለች፤ ይህም ሲሆን አሜሪካ፣ ፕሬዚዳንቷ ዶናልድ ትራምፕ ከሰባቱ የሆነ ስምንተኛው ፕሬዚዳንት ሲሆን ነው። በዚያው ጊዜ መቶ አርባ አራቱ ሺህ እንደ ምልክት ዓላማ ከፍ ይላሉ። መቶ አርባ አራቱ ሺህ ከሰባቱ የሆነችው ስምንተኛይቱ ቤተ ክርስቲያን ናቸው። በእሱድ ሕግ ላይ ቍጥር ስምንት ይታወቃል፤ ዮሐንስም የተገረዘው በስምንተኛው ቀን ላይ ነበር፤ ዘካርያስም ተናገረ። ዘካርያስ ማለት እግዚአብሔር “አስታውሰኛል” ማለት ነው። የእሱድ ሕግ ይታሰብ ዘንድ የተሰጠው የእውነተኛው ሰንበት ሐሰተኛ ቅጂ ነው። በእሱድ ሕግ ላይ የጢሮስ ጋለሞታ “ትታሰባለች።” እግዚአብሔር የባቢሎንን ኃጢአቶች “የሚያስታውስ” እና ፍርድዋንም እጥፍ የሚያደርግባት ጊዜ በእሱድ ሕግ ላይ ነው።

ኤርምያስ የመጀመሪያውን ቅሬታ የተቀበሉትን እና የሚዘገየውን ራእይ የሚጠብቁትን ይወክላል። ራእይ በተወሰነው ጊዜ ሲናገር እና ሐሰት ሳይሆን ሲገለጥ፣ በዚያ የተወሰነ ጊዜ የእግዚአብሔር አፍ የሚሆኑትን ታማኞች ይወክላል። በተወሰነው ጊዜ የሚናገረው ራእይ ከዚያ በፊት ሁለት ነገሥታት በአንድ ጠረጴዛ ላይ እርስ በርሳቸው ሐሰት ሲነጋገሩ ይቀድሙዋል። ያ ክስተት የእሱድ ሕግን ይቀድማል፤ ስለዚህም በፓኒየም ታሪክ ውስጥ በቁጥር አሥራ ሦስት እስከ አሥራ አምስት እንደተቀመጠው ይከሰታል። ይህም “የሕዝቡ ዘራፊዎች” “ራእዩን” የሚያጸኑበት ያው ዘመን ነው።

በዚያንም ዘመን ብዙዎች በደቡብ ንጉሥ ላይ ይነሣሉ፤ የሕዝብህ ዓመፀኞችም ራእዩን ለማጽናት ራሳቸውን ያነሣሉ፤ ነገር ግን ይወድቃሉ። ዳንኤል 11፡14።

“ገጻዎቹ” ሮም ናቸው፤ እና ሮም በመጨረሻዎቹ ዘመናት ካቶሊክነት ነው። ጳጳሱ ራእዩን ያቆማል፤ ይህንም የሚያደርገው ከእሱድ ሕግ በፊት ባለው ጊዜ ነው። ይህንም የሚያደርገው በፓኒየም ጦርነት ውስጥ በመማለድ ሲሆን፣ በዚያም ትራምፕ በፑቲን ላይ ድል ያደርጋል። ጦርነቱ የተካሄደው በ200 ዓ.ዓ. ሲሆን፣ ይህም አረማዊት ሮም ወደ ትንቢታዊ ታሪክ የገባችበት ተመሳሳይ ዓመት ነበር። ታላቁ ፖምፔይ ኢየሩሳሌምን በ63 ዓ.ዓ. አሸነፈ። ይህ ክስተት በምሥራቅ ያደረገው ዘመቻ ውስጥ፣ በሐስሞናውያን ወንድሞች በሂርቃኖስ ሁለተኛ እና በአርስቶቡሎስ ሁለተኛ መካከል በተነሣው የእርስ በርስ ጦርነት ጣልቃ በገባበት ጊዜ ተከሰተ። ፖምፔይ ከሂርቃኖስ ሁለተኛ ጋር ቆመ፣ ኢየሩሳሌምንም ከበበ፤ በመጨረሻም ከሦስት ወር ከበባ በኋላ ከተማይቱን ያዘ። ይህም የይሁዳ ነፃነት ፍጻሜን እና በክልሉ ላይ የሮማውያን ቁጥጥር መጀመሪያን አመለክተ፤ ይህም ከዚያ በኋላ በሮማውያን አገዛዝ ሥር ክፍለ ሀገር ይሆን ዘንድ የሚያደርስ ነበር።

ከእሱ ድህረ ገጽ በፊት ሐዋርያዊ ጳጳሱ ከፓኒየም ውጊያ ጋር በተያያዘው ታሪክ ውስጥ ይመልከታል። እርሱ ወደ ትንቢታዊ ታሪክ ሲገባ መገለጡ ራዕዩን ያቆማል፤ ይህም ራዕይ በአሜሪካ ውስጥ ባለው የእሱ ሕግ “የተቀጠረው ጊዜ” ላይ ገና “ይናገራል።” “ዘገየው” የተባለው “ራዕይ” በአሥሩ ደናግል ምሳሌ ውስጥ የመዘገየትን ጊዜ መጀመሪያ ያመለክተው ያልተሳካ ትንቢት ነው። ደግሞም ይህ በራዕይ አሥራ አራት ያሉት ሦስቱ መላእክት ውስጥ ሁለተኛው መልአክ መምጣቱን አመለከተ። ያልተሳካ ትንቢት የመጠበቅን ዘመን አስገባ፤ ምንም እንኳን ዘገየ ቢሆንም ፍጻሜውን “እንዲጠብቁት” የሚያበረታታ ነበር።

በሚለራይት ታሪክ ውስጥ የመዘገየቱ ጊዜ ከ1844 አገስት 12 እስከ 17 በኤክሴተር የሰፈር ስብሰባ ላይ ተፈጻሚ። ባልተሳካ ትንቢታዊ ቅድመ መናገር የመጣ ተስፋ መቁረጥ፣ በሁለት የደናግል ክፍሎች ውስጥ ባሕርይን ለመፈጸም የተዘጋጀ የመጠበቅ ዘመን አስከትሎ፣ ከዚያም ቀደም ሲል ያልተሳካው ትንቢታዊ ቅድመ መናገር ማብራሪያ ተከተለ። በኤክሴተር የተሰጠው ማብራሪያ ራዕይ በሚፈጸምበት ጊዜ ከእርሱ ጋር የተያያዙትን ዝርዝሮች ያሳያል። እነዚህ ባሕርያት በማቴዎስ ምዕራፍ አሥራ ስድስት ውስጥ ደግሞ ሊታዩ ይችላሉ፣ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን ወደ ቂሳርያ ፊልጶስ በወሰደ ጊዜ። ከዚያ ነጥብ ጀምሮ ክርስቶስ በመስቀሉ ላይ የሚሆነውን ነገር ለደቀ መዛሙርቱ በቀጥታ አስተማራቸው።

ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም መሄድ እንዳለበት፣ ከሽማግሌዎችና ከካህናት አለቆች እንዲሁም ከጳጳሮች ብዙ መከራ እንዲቀበል፣ እንዲገደልም፣ በሦስተኛውም ቀን እንዲነሣ ለደቀ መዛሙርቱ ማሳየት ጀመረ። ማቴዎስ 16፡21።

አሁን የተጠቀሰው እንደሚገባ መታወቅ ያለበት ጥቅስ፣ ኢየሱስ ጴጥሮስ ኢየሱስን ክርስቶስ፣ የሕያው አምላክ ልጅ መሆኑን በሚያውቅበት መለያየቱ በመንፈስ ቅዱስ መመራቱን ከገለጸ በኋላና በክርስቶስ ስለሚመጣው መስቀል ሊያስተምራቸው በጀመረ ጊዜ ጴጥሮስ መልእክቱን ከተቃወመ በኋላ ክርስቶስ ጴጥሮስን “ሰይጣን” ብሎ በጠራበት መካከል ይገኛል። ራዕይ ሲጻፍ የሚፈታው መልእክት ሁለት ዓይነት አምላኪዎችን ያመነጫል፤ ሁለቱም በጴጥሮስ የተወከሉ ናቸው።

ቂሣርያ ፊልጶስ ጳጳሪዎች፣ እነርሱም ሁለቱ በክርስቶስ መስመር ውስጥ ወደ መስቀሉ የተወሰነው ጊዜ፣ በሚለራውያን ታሪክ ውስጥ ጥቅምት 22, 1844 እና ዛሬ የእሱ ሕግ ይመራሉ። ጳጳሪዎች፣ ቂሣርያ ፊልጶስ እና የኤክሴተር የሰፈር ስብሰባ አንድ እና ያው ትንቢታዊ የመንገድ ምልክት ናቸው። በዚህ የመንገድ ምልክት ላይ ጳጳሱ ወደ ትረካው በመግባቱ ራዕይ ይጻፋል። ራዕይ መጽናቱ ከተወሰነው ጊዜ ይቀድማል፤ ምክንያቱም ቂሣርያ ፊልጶስ መስቀሉን ቀድሞ ለገኘ፣ የኤክሴተር የሰፈር ስብሰባ ጥቅምት 22, 1844ን ቀድሞ ለገኘ፣ እንዲሁም ጳጳሪዎች በ200 ዓ.ዓ ፖምፔይ ኢየሩሳሌምን በ63 ዓ.ዓ ከመውረሩ ቀድሞ ለገኘ። በአሜሪካ ውስጥ የእሱ ሕግ ከመጣ በፊት በሆነ አንድ ጊዜ፣ የጢሮስ ጋለሞታ የሆነው ጳጳስ በግልጽ ወደ ትንቢታዊ ታሪክ ይገባል። ይህም ሲሆን ራዕይ ይጻፋል።

ራዕይ በምዕራፍ አሥራ አንድ ሦስተኛው የወኪል ጦርነት ውስጥ ተመሥርቶአል። የመጀመሪያው የወኪል ጦርነት የመጨረሻውን የወኪል ጦርነት ያመለክታል፤ ስለዚህ የመጨረሻው የወኪል ጦርነት ከመጀመሪያው ጋር ተመሳሳይ ትንቢታዊ ባሕርያትን ይይዛል። በ“Vladimir” ስም የተወከለው የደቡብ ንጉሥ፣ ይህም “የማኅበረሰቡ ገዥ” ማለት ነው፣ በጳጳሱና በአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ፕሬዚዳንት መካከል ባለ ቃል ኪዳን አማካኝነት ይጠረገዋል። የመጨረሻው ጳጳስ በራዕይ አሥራ ሰባት ፍጻሜ መሠረት ከሰባቱ የሆነ ስምንተኛ ይሆናል፤ እንዲሁም የመጨረሻው ፕሬዚዳንት ከሰባቱ የሆነ ስምንተኛ ይሆናል፤ እንዲሁም የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ዓርማም እንዲሁ ይሆናል።

በመጀመሪያ ጊዜ በጳጳሱና በፕሬዚዳንቱ መካከል የነበረው ግንኙነት “ስውር ቃል ኪዳን” ነበር፤ እንዲሁም የስምንተኛውና የመጨረሻው ፕሬዚዳንት ከጳጳሱ ጋር የሚኖረው ቃል ኪዳን ደግሞ “ስውር” ይሆናል፤ ምክንያቱም በዚህ ዘመን የጢሮስ ጋለሞታ በትንቢታዊ ሁኔታ “ተረስታለችና”። በሬጋንና በጳጳስ ዮሐንስ

ጳውሎስ ሁለተኛ መካከል የነበረው ቃል ኪዳን ስውር ነበር፤ ነገር ግን በዚያው ጊዜ ጳውሎስ በምድር ላይ ከሁሉ የበለጠ የሚታወቅ ፊት ሆነ። ከምድር ነገሥታት ሁሉ ጋር ዝሙት የምትፈጽሙን የጢሮስ ጋለሞታ በተመለከተ “የተረሳው” ነገር፤ የጳውሎስን ተቋም ልዩ ባህሪ ይሁናል። ይህም ኃጢአቶቹን ሁሉ በአንድ የዓመፅ ምድብ ውስጥ የሚያካትት ነው። ያ ባህሪ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ለ“የማትሰሰትነት” የምታቀርበው የይገባኛል ጥያቄ ነው። ይህን እውነታ መመልከት እጅግ አስፈላጊ ስለሆነ፤ አሁን ይህን ጽሑፍ ከእህት ኃይት አንድ ምዕራፍ ጋር እዘጋጃለሁ። እነዚህን መስመሮች በሚቀጥለው ጽሑፍ እንቀጥላለን፤ ነገር ግን ከThe Great Controversy የሚቀጥለውን ምዕራፍ ስታነቡ፤ ለመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት የተጠራው የፀረ ክርስቶስ ሰው የሕዝብ ጸሎት እንዲደረግለት በቅርቡ የጠራው ፍራንክሊን ግራሃም ሁልጊዜ ከሚታይ ተጽእኖ ጋር፤ ከጴንጤቆስጤ አቀራረብ የተቀላቀለ፤ የትራምፕ ካቢኔ አባላት ማለት ይቻላል ሁሉም ሮማ ካቶሊክ መሆናቸውን አስታውሱ።

“የህሊና ነፃነት በአደጋ ላይ”

“ሮማዊነት አሁን በፕሮቴስታንቶች ዘንድ ከቀድሞ ዓመታት እጅግ የበለጠ ሞገስ ያገኘ ተደርጎ ይቆጠራል። ካቶሊክነት የበላይነት ያልያዘባቸው አገሮች ውስጥ፤ እና ጳውሎስን ተጽዕኖ ለማግኘት የማስማማት መንገድ በሚወስዱበት ሁኔታ፤ የተሻሻሉትን ቤተ ክርስቲያናት ከጳውሎስን ተቀረፅ የሚለዩ ትምህርቶች ስለሚመለከቱ እየጨመረ የሚሄድ ግዴላሽነት አለ፤ ከሁሉም በኋላ በመሠረታዊ ነጥቦች ላይ እንደ ተቆጠረው ሁሉ እጅግ ሰፊ ልዩነት የለብንም የሚለው አመለካከት እየተስፋፋ ነው። እናም በእኛ በኩል ትንሽ መተው ብቻ ከሮም ጋር ወደ ተሻለ መግባት እንደሚያመጣን ይታሰባል። ፕሮቴስታንቶች በእጅግ ከፍ ያለ ዋጋ ይሰጡት የነበረው፤ እጅግ ከባድ ዋጋ ተከፍሎ የተገኘውን የሕሊና ነፃነት የነበረበት ዘመን ነበር። ልጆቻቸውን ጽዕኖን እንዲጠሉ ያስተምሩ ነበር፤ ከሮም ጋርም ስምምነት መፈለግ ለእግዚአብሔር ታማኝነት መጉደል እንደሆነ ይይዙ ነበር። አሁን ግን የሚገለጹት ሐሳቦች እንዴት እጅግ የተለዩ ናቸው!”

“የጳውሎስን ሥርዓት ተከላካዮች ቤተ ክርስቲያኒቱ በሐሰት እንደ ተነቀፈች ይናገራሉ፤ የፕሮቴስታንት ዓለምም ይህን ንግግር ለመቀበል ዝንባሌ አላቸው። ብዙዎች በዛሬው ዘመን ያለቸውን ቤተ ክርስቲያን በድንቁርናና በጨለማ ዘመናት የነገሡበትን ዘመን የለዩው በነበሩት አስጸያፊ ነገሮችና አስቂኝ እብደቶች መሠረት መፍረድ ፍትሐዊ አይደለም ብለው ያስገድዳሉ። እርስዎ ያሳየችውን አስፈሪ ጭካኔ የዚያን ዘመን አረመኔነት ውጤት ነበር ብለው ይዘቅዳሉ፤ የዘመናዊ ሥልጣኔ ተፅዕኖም አሳቧን እንደ ቀየረ ይማጸናሉ።”

“እነዚህ ሰዎች ይህ ትዕቢተኛ ኃይል ለስምንት መቶ ዓመታት ሲያቀርቡ የኖረውን የማይሰሰትነት መብት ረስተውት ነው? ይህ መብት ከመተው የራቀ ሆኖ፤ በአሥራ ዘጠነኛው ክፍለ ዘመን ከቀድሞው ይልቅ የበለጠ ጽኑ አጽንኦት ተሰጥቶበት ተረጋገጠ። ሮም ‘ቤተ ክርስቲያን ከቶ አልተሰሰተችም፤ እንዲሁም በቅዱሳት መጻሕፍት መሠረት ከቶ አትሰሰትም’ ብላ ስትናገር (John L. von Mosheim, Institutes of Ecclesiastical History, book 3, century II, part 2, chapter 2, section 9, note 17)፤ በያለፉት ዘመናት መንገዷን የመሩትን መርሆች እንዴት ልትተው ትችላለች?”

“የጳውሎስን ቤተ ክርስቲያን ስህተት የማትፈጽም ናት የሚለውን የራሷን መብት ፈጽሞ አትተውም። ዶግማዎቿን የሚጥሉትን በማሳደድ ያደረገችውን ሁሉ ትክክል ነው ብላ ትቆጥረዋለች፤ እንግዲህ አጋጣሚው ቢቀርብለት ያንኑ ድርጊት ዳግመኛ አትፈጽምም? አሁን በዓለማዊ መንግሥታት የተጣሉባት ገደቦች ከተወገዱ እና ሮማ በቀድሞው ኃይልም እንደ ገና ብትመለስ፤ ግፍዋና ማሳደጁ በፍጥነት እንደ ገና ይነሣ ነበር።”

“አንድ የታወቀ ጸሐፊ ስለ ሕሊና ነፃነት በተመለከተ የጳውሎስን ሥርዓተ-መዋቅር አቋም፤ እንዲሁም ፖሊሲዎ ስኬት ከተገኘ በተለይ ዩናይትድ ስቴትስን ሊያጋጥሙ ስለሚችሉ አደጋዎች እንዲህ ይናገራል፤

‘በዩናይትድ ስቴትስ ላይ ያለ ማንኛውም የሮማ ካቶሊክነት ፍርሃት ለአድሬዊነት ወይም ለሕፃናዊ አስተሳሰብ ሊጠረጠር የሚያዘኑ ብዙዎች አሉ። እነዚህ ሰዎች በሮማኒዝም ባህሪያና አቋም ውስጥ ለነፃ ተቋማትን የሚጠላ ምንም ነገር አያዩም፤ ወይም በእድገቱ ውስጥ የሚያስጠነቅቅ ምንም ነገር አያገኙም። እንግዲህ፤ በመጀመሪያ ከመንግሥታችን መሠረታዊ መርሆዎች አንዳንዶቹን ከካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን መርሆዎች ጋር እናነጻጽር።”

“የአሜሪካ አንድነት ሕገ-መንግሥት የሕሊና ነፃነትን ዋስትና ይሰጣል። ከዚህ የበለጠ ውድ ወይም ይበልጥ መሠረታዊ የሆነ ነገር የለም። ጳጳስ ፒዩስ ፱ኛ፣ በነሐሴ 15 ቀን 1854 በወጣው ዙር መልእክቱ እንዲህ አለ፡- ‘የሕሊና ነፃነትን ለመከላከል የሚቀርቡት አስቂኝና ስሕተት የተሞሉ ትምህርቶች ወይም ጩኸቶች እጅግ አደገኛ ስሕተት ናቸው—በሀገር ውስጥ ከሁሉም ይበልጥ ሊፈራ የሚገባ ቸነፈር ነው።’ ያው ጳጳስ በታኅሣሥ 8 ቀን 1864 በወጣው ዙር መልእክቱ ውስጥ፣ ‘የሕሊና ነፃነትንና የሃይማኖታዊ አምልኮ ነፃነትን የሚያረጋግጡትን’ እንዲሁም ‘ቤተ ክርስቲያን ኃይል ልትጠቀም አይገባትም ብለው የሚያቆሙትን ሁሉ’ አወገዘ።”

“በአሜሪካ ውስጥ ያለው የሮም ልዩ ድምፅ የልብ ለውጥን አያመለክትም። እርስዎ ኃይል በሌላት በታ ትዕግሥተኛ ናት። ጳጳስ አኮነር እንዲህ ይላሉ፡- ‘የሃይማኖት ነፃነት በካቶሊክ ዓለም ላይ አደጋ ሳያመጣ ተቃራኒው ነገር በተግባር ሊፈጸም እስኪችል ድረስ ብቻ ይታገላል።’... የሴንት ሉዊስ ሊቀ ጳጳስ አንድ ጊዜ እንዲህ ብለው ነበር፡- ‘መናፍቅነትና ያለ እምነት መሆን ወንጀሎች ናቸው፤ እናም በክርስቲያናዊ አገሮች፣ ለምሳሌ እንደ ጣሊያንና ስፔን፣ ሕዝቡ ሁሉ ካቶሊክ በሆነባቸው፣ እና የካቶሊክ ሃይማኖት የአገሪቱ ሕግ አስፈላጊ ክፍል በሆነባቸው በታዎች፣ እነርሱ እንደ ሌሎች ወንጀሎች ይቀጣሉ።’...

“በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እያንዳንዱ ካርዲናል፣ ሊቀ ጳጳስ፣ እና ጳጳስ ለጳጳሱ የታማኝነት መሐለ ይፈጽማል፤ በዚያም መሐለ ውስጥ የሚከተሉት ቃላት ይገኛሉ፡- ‘መናፍቃንን፣ ክፍፍል ፈጣሪዎችን፣ እና በተባለው ጌታችን (ጳጳሱ) ወይም በተጠቀሱት ተተኪዎቹ ላይ የሚያምጹትን፣ በሙሉ ኃይሌ አሳድዳለሁ እቃወማለሁም።—ጆሳያ ስትሮንግ፣ Our Country, ምዕ. 5፣ አን. 2-4።

በሮማ ካቶሊክ ኅብረት ውስጥ እውነተኛ ክርስቲያኖች እንዳሉ እውነት ነው። በዚያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ባላቸው የተሻለ ብርሃን መሠረት እግዚአብሔርን እያገለገሉ ነው። ወደ ቃሉ መድረስ አይፈቀድላቸውም፤ ስለዚህም እውነትን አያስተውሉም። በሕያው ልብ የሚቀርብ አገልግሎትና የባዶ ሥርዓቶችና የሥነ ሥርዓት ድግግሞሽ መካከል ያለውን ልዩነት ፈጽሞ አላዩም። እግዚአብሔር እነዚህን ነፍሳት በማታለልና እርካታ በማይሰጥ እምነት ውስጥ የተማሩ ሲሆኑ በርኅራኄ የተሞላ ርህራኄ ይመለከታቸዋል። እርሱ የብርሃን ጨረሮች ዙሪያቸውን የከበበውን ጥቅጥቅ ጨለማ እንዲያልፉ ያደርጋል። እውነትንም በኢየሱስ ዘንድ እንዳለች ይገልጥላቸዋል፤ እጅግ ብዙዎችም ገና ከሕዝቡ ጋር አቋማቸውን ይይዛሉ።

“ነገር ግን ሮማኒዝም እንደ ስርዓት ዛሬ ከክርስቶስ ወንጌል ጋር ከታሪኪ ከማንኛውም ቀደም ያለ ዘመን ይልቅ የተስማማ አይደለችም። ፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያናት በታላቅ ጨለማ ውስጥ ናቸው፤ አለዚያ የዘመኑን ምልክቶች በተለይ በለዩ ነበር። የሮማ ቤተ ክርስቲያን በዕቅዶቿና በአሠራር መንገዶቿ ሰፊ ተደራሽነት አላት። ተጽእኖዋን ለማስፋትና ኃይሏን ለማብዛት ሁሉንም ዘዴ ትጠቀማለች፤ ይህም በጽኑና በኃይለኛ ግጭት ዓለምን እንደገና ለመቆጣጠር፣ ስደትን እንደገና ለማቋቋም፣ እና ፕሮቴስታንቲዝም ያደረገውን ሁሉ ለማፍረስ በመዘጋጀት ነው። ካቶሊክነት በየአቅጣጫው እየገነነ ነው። በፕሮቴስታንት አገሮች ውስጥ የሚጨምረውን የቤተ ክርስቲያኖቻቸውን የጸሎት ቤቶቻቸውን ተመልከቱ። በአሜሪካ ያሉ ኮሌጆቻቸው ሴሚናሪዎቻቸው በፕሮቴስታንቶች በስፋት እየተደገፉ ያገኙትን ታዋቂነት ተመልከቱ። በእንግሊዝ ውስጥ የሥርዓተ አምልኮ እድገትንና ወደ ካቶሊኮች ወገን የሚደረጉትን ተደጋጋሚ መክዳቶች ተመልከቱ። እነዚህ ነገሮች የወንጌልን ንጹሕ መርሆች የሚከብሩ ሁሉ ጭንቀት እንዲሰማቸው ሊያነቃቁ ይገባል።”

“ፕሮቴስታንቶች ከጳጳስና ጋር ተላልፈው ተጨውተዋል እና ደግፈዋል፤ ጳጳሳውያን ራሳቸው እያዩ የሚደነቁባቸውን እና ሊረዱአቸው የማይችሉአቸውን ስምምነቶችና ልቀቶች አድርገዋል። ሰዎች የሮማዊነትን እውነተኛ ባሕርይ እና ከዋና ሥልጣኗ የሚነሱ አደጋዎች ለማስተዋል ዓይኖቻቸውን እየዘጉ ነው። ሕዝቡ ለሲቪልና ለሃይማኖታዊ ነፃነት የሚያደርገውን የዚህን እጅግ አደገኛ ጠላት ግስጋሴ ለመቃወም እንዲነቃ ያስፈልጋል።”

“ብዙ ፕሮቴስታንቶች የካቶሊክ ሃይማኖት ማራኪ እንዳልሆነ እና አምልኮውም አሰልጅና ትርጉም የሌለው የሥርዓት ዙር እንደሆነ ያስባሉ። በዚህ ስህተት ላይ ናቸው። ሮማዊነት በማታለል ላይ የተመሠረተ ቢሆንም፣ ግልግልና አስቸጋሪ የሆነ አስመሳይነት አይደለም። የሮማ ቤተ ክርስቲያን የሃይማኖት አገልግሎት እጅግ አስደናቂ የሆነ ሥነ-ሥርዓት ነው። የተንጣለለ ትዕይንቷና የክብር ሥርዓቶቿ የሕዝቡን ስሜቶች ይማርካሉ እና የምክንያትና የሕሊናን ድምፅ ዝም ያሰኛሉ። ዓይን ይማረካል። አስደናቂ ቤተ ክርስቲያናት፣ ግርማ ያላቸው ሰልፎች፣ ወርቃማ መሠዊያዎች፣ በእንቁ የተሸለሙ መቅደሶች፣ ምርጥ ሥዕሎች፣ እና ቅንጦት የተሞላባቸው ቅርጻ ቅርጾች ለውበት ፍቅር ይናገራሉ። ጆሮም ደግሞ ይማረካል። ሙዚቃው ወደር የለውም። የጥልቅ ድምፅ አርጋኑ ባለጸጋ ቃናዎች፣ በታላላቅ ካቴድራሎቿ ከፍ ባሉ ጉልላቶችና በዓምድ በተደገፉ መተላለፊያዎች ውስጥ እየተናፈሱ ከብዙ ድምፆች ዜማ ጋር ሲቀላቀሉ፣ አእምሮን በፍርሃትና በክብር እንዲሞላ ማሳደር አይቀርም።

«ይህ ውጫዊ ክብር፣ ግርማ፣ እና ሥነ-ሥርዓት፣ የኃጢአት በሽታ የተመታች ነፍስን ናፍቆት ከመሳላቅ በቀር ሌላ ነገር የማያደርግ፣ የውስጣዊ ብልሹነት ማስረጃ ነው። የክርስቶስ ሃይማኖት ራሱን ለማስመከር እንደነዚህ ያሉ መሳሪያዎችን አያስፈልገውም። ከመስቀሉ የሚያበራው ብርሃን ውስጥ፣ እውነተኛ ክርስትና እጅግ ንጹሕና ውብ ሆኖ ይታያልና ማንኛውም ውጫዊ ጌጥ እውነተኛ ዋጋውን ሊጨምር አይችልም። እርሱም በቅድስና ውበት፣ በየዋህነትና በጸጥታ መንፈስ ነው፤ ይህም በእግዚአብሔር ፊት ዋጋ ያለው ነው።»

የአጻጻፍ ብሩህነት ግድ ንጹሕና ከፍ ያለ አስተሳሰብ ምልክት አይደለም። ስለ ሥነ-ጥበብ ከፍ ያለ ግንዛቤ፣ ረቂቅ የጣዕም ስነ-ስርዓት፣ ብዙ ጊዜ ምድራዊና ስሜታዊ በሆኑ አእምሮዎች ውስጥ ይገኛሉ። እነዚህም ብዙ ጊዜ ሰዎችን የነፍስን አስፈላጊነቶች እንዲረሱ፣ የወደፊቱን የማይሞት ሕይወት ከዓይናቸው እንዲያጡ፣ ከማይገደብ ረዳታቸው እንዲርቁ፣ ለዚህም ዓለም ብቻ እንዲኖሩ ሰይጣን ይጠቀምባቸዋል።

“የውጫዊ ሥርዓቶች ሃይማኖት ለዳግም ልደት ላልተቀበለ ልብ ማራኪ ነው። የካቶሊክ አምልኮ ግርማና ሥነ-ሥርዓት ብዙዎችን የሚያስታልል የሚያማልል ኃይል አለው፤ እነርሱም የሮማን ቤተ ክርስቲያን እንደ ሰማይ በር እራሱ ለማየት ይጀምራሉ። ከእነዚያ በቀር እግሮቻቸውን በእውነት መሠረት ላይ ጽኑ አድርገው የተከሉ፣ ልባቸውም በእግዚአብሔር መንፈስ የታደሰ፣ ከእርስዎ ተጽእኖ የሚጠበቁ የሉም። ስለ ክርስቶስ በልምድ የተመሠረተ እውቀት የሌላቸው ሺህዎች፣ ኃይሉ ሳይኖራቸው የአምልኮን መልክ እንዲቀበሉ ይመራሉ። እንዲህ ዓይነት ሃይማኖት ብዙ ሕዝብ የሚፈልገው ትክክለኛው ነገር ነው።”

“ቤተ ክርስቲያን የይቅርታ ስልጣን አለኝ የምትለው ጥያቄ ሮማዊው ሰው በኃጢአት ለመጓዝ ነፃ እንደሆነ እንዲሰማው ያደርገዋል፤ እንዲሁም ያለ ንስሐ መናዘዝ ይቅርታዎ የማይሰጥበት የመናዘዝ ሥርዓት ለክፍ ነገር ፈቃድ የመስጠት ዝንባሌ አለው። በወደቀ ሰው ፊት የሚንበረከክ ሰው የልቡን ስውር አሳቦችና ምቹቶች በመናዘዝ ሲገልጥ፣ ሰውነቱን ያዋርዳል፣ የነፍሱንም ክቡር ውስጣዊ ስሜት ሁሉ ያንቋሽሻል። የሕይወቱን ኃጢአቶች ለካህን—ለሚሳሳት፣ ኃጢአተኛ ሚች ሰው፣ እና ብዙ ጊዜም በወይን ጠጅና በምንዝርና የተበላሸ—ሲዘረዝር፣ የባህርይው መለኪያ ይዝቅበታል፤ በዚህም ምክንያት ይረክሳል። ካህኑ እንደ እግዚአብሔር ወኪል ስለሚቆም፣ ስለ እግዚአብሔር ያለው አሳብ ወደ ወደቀ ሰብአዊነት ምሳሌ ዝቅ ይላል። ይህ ሰው ለሰው የሚደረግ የሚያዋርድ መናዘዝ፣ ዓለምን እያረከሰ እና ለመጨረሻው ጥፋት እያዘጋጀው ካለው ክፍ ነገር ብዙው የፈሰሰበት ስውር ምንጭ ነው። ነገር ግን ራስን መደሰት

ለሚወድ ሰው፣ ነፍሱን ለእግዚአብሔር ከመክፈት ይልቅ ለአብሮ ሚች ሰው መናዘዝ የበለጠ የሚያስደስት ነው። ኃጢአትን ከመተው ይልቅ ቅጣት መቀበል ለሰብአዊ ተፈጥሮ የቀለለ ነው። ሥጋዊ ምኞቶችን ከመስቀል ይልቅ ሥጋን በማቅፍ፣ በተከርካሪ ሣርና በሚያቃጥሉ ሰንሰለቶች መግዛት ይቀላል። ሥጋዊው ልብ ለክርስቶስ ቀንበር ከመግዛት ይልቅ ለመሸከም የሚፈቅደው ቀንበር ከባድ ነው።”

በሮም ቤተ ክርስቲያንና በክርስቶስ የመጀመሪያ ምጽአት ዘመን በነበረችው የአይሁድ ቤተ ክርስቲያን መካከል የሚያስደንቅ ተመሳሳይነት አለ። አይሁድ የእግዚአብሔርን ሕግ መርሆች ሁሉ በስውር እየረገጡ ሳሉ፣ በውጭ ግን ትእዛዙን በመጠበቅ እጅግ ጥብቅ ነበሩ። ታዛዥነትንም የሚያሳምምና የሚያስከብድ በሚያደርጉ ግዴታዎችና ልማዶች ሕጉን ይጮኑት ነበር። አይሁድ ሕጉን እንደሚያከብሩ ሲናገሩ፣ እንዲሁም ሮማውያን መስቀሉን እንደሚያከብሩ ያስባሉ። እነርሱ የክርስቶስን መከራ ምልክት ከፍ ከፍ ያደርጋሉ፤ በኑሯቸው ግን የሚወክሉውን እርሱን ይክዳሉ።

“ጳጳሳውያን በቤተ ክርስቲያን ታችኛው፣ በመሠዊያዎቻቸው፣ በልብሳቸውም ላይ መስቀሎችን ያኖራሉ። በየስፍራው የመስቀሉ ምልክት ይታያል። በየስፍራውም በውጭዊ መልኩ ይከበራል እና ከፍ ይደረጋል። ነገር ግን የክርስቶስ ትምህርቶች ከማስተዋል የራቁ ልማዶች፣ ሐሰተኛ ትርጓሜዎች፣ እና ጽኑ ግፊቶች በተከማቸ ክምር ሥር ተቀብረዋል። አዳኙ ስለ አድሲዊ አይሁድ የተናገራቸው ቃላት በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ላይ ከዚያ የበለጠ ኃይል ይኖራቸዋል፤ ‘ከባድ ሸክሞችንና ለመሸከም አስቸጋሪ የሆኑትን ያስራሉ፣ በሰዎችም ትኩረት ላይ ይጮኑአቸዋል፤ እነርሱ ግን በጣታቸው አንዱን እንኳ ለማንቀሳቀስ አይፈልጉም።’ ማቴዎስ 23፡4። ሕሊናቸውን የሚጠብቁ ነፍሳት የተቈጣ አምላክን ቁጣ በመፍራት በማያቋርጥ ሸብር ውስጥ ይጠበቃሉ፤ በዚህ ጊዜ ግን ከብዙዎቹ የቤተ ክርስቲያን ባለሥልጣናት መካከል ብዙዎቹ በቅንጦትና በሥጋዊ ተድላ ይኖራሉ።”

“የምስሎችና የቅርሶች አምልኮ፣ የቅዱሳን ምልጃ ጥሪ፣ እና የጳጳሱ ከፍ ከፍ ማድረግ የሰይጣን ሰዎችን አእምሮ ከእግዚአብሔርና ከልጁ ለመሳብ የሚጠቀምባቸው ዘዴዎች ናቸው። ጥፋታቸውን ለማስፈጸም፣ መዳንን ሊያገኙ የሚችሉት በእርሱ ብቻ መሆኑን ከሚያመለክተው ከእርሱ ዘንድ ትኩረታቸውን ለማራቅ ይጥራል። ‘እናንተ ሁሉ የምትደክሙና ሸክም የከበዳችሁ፣ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም ዕረፍት እሰጣችኋለሁ’ ካለው አንዱ ፋንታ ሊቆም የሚችል ማንኛውም ነገር ወደ እነርሱ ያመራቸዋል። ማቴዎስ 11፡28።

“የእግዚአብሔርን ባሕርይ፣ የኃጢአትን ተፈጥሮ፣ እና በታላቁ ተጋድሎ ውስጥ በእውነት የተያዙትን ጉዳዮች በተሳሳተ መልኩ ለማቅረብ ሰይጣን የማያቋርጥ ጥረት ያደርጋል። የእርሱ ሸንጋይ የመለኮታዊውን ሕግ ግዴታ ያቃልላል እና ሰዎችን ኃጢአት ለመሥራት ፈቃድ ይሰጣቸዋል። በተመሳሳይ ጊዜም ስለ እግዚአብሔር ሐሰተኛ ግንዛቤዎችን እንዲያቀፉ ያደርጋቸዋል። እንዲሁም እርሱን በፍቅር ከመመልከት ይልቅ በፍርሃትና በጥላቻ እንዲመለከቱት ያደርጋል። በእርሱ የራሱ ባሕርይ ውስጥ ያለው ጭካኔ ለፈጣሪው ይጫናል፤ በሃይማኖት ሥርዓቶች ውስጥም ሥጋ ይለብሳል፤ በአምልኮ መንገዶችም ይገለጣል። እንዲሁ የሰዎች አእምሮ ይታወራል፤ ሰይጣንም በእግዚአብሔር ላይ ጦርነት የሚያደርጉ ወኪሎቹ አድርጎ ይይዛቸዋል። መለኮታዊ ባሕርያትን በተጣመመ ግንዛቤ ምክንያት፣ አረማውያን ሕዝቦች የአምላክን ሞገስ ለማግኘት የሰው መሥዋዕት አስፈላጊ ነው ብለው እንዲያምኑ ተመርተዋል፤ እናም በተለያዩ የጣዖት አምልኮ አይነቶች ስር አስፈሪ ጭካኔዎች ተፈጽመዋል።”

“የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የአረማዊነትንና የክርስትናን ቅርጾች አንድ አድርጋ በማቀላቀል፣ እንዲሁም እንደ አረማዊነት ሁሉ የእግዚአብሔርን ባሕርይ በማዛባት፣ ከዚያ የማያንሱ ጭካኔና አስጸያፊ ልማዶችን ጠቀመች። በሮማ ልዕልና ዘመን ሰዎችን ለትምህርቶቿ እንዲስማሙ ለማስገደድ የማሰቃያ መሣሪያዎች ነበሩ። ለጥያቄዎቿ እጅ የማይሰጡ ሰዎች የሚቃጠሉበት ምሳሌ ነበር። እስከ ፍርድ ቤት ድረስ ካልተገለጠ በቀር ፈጽሞ የማይታወቅ መጠን ያለው ጭፍጭፋ ነበረ። የቤተ ክርስቲያን ባለስልጣናት፣ ጌታቸው በሆነ በሰይጣን ትምህርት ሥር፣ ከሚቻለው ሁሉ የበለጠ ሥቃይ የሚያደርሱ

እና ነገር ግን የተጎጂውን ሕይወት የማያበቁ ዘዴዎችን ለማፍለቅ ይማሩ ነበር። በብዙ ሁኔታዎች ይህ ገሃነማዊ ሂደት የሰው መቋቋም እስከሚደርሰው የመጨረሻ ድንበር ድረስ ተደጋግሞ ይፈጸም ነበር፤ በመጨረሻም ተፈጥሮ ትግሉን ስትተው፣ ሥቃይ ተቀባዩ ሞትን እንደ ጣፋጭ እጅይታ ይቀበል ነበር።

ይህ የሮም ተቃዋሚዎች ዕጣ ፈንታ ነበር። ለተከታዮቿ ግን በጅራፍ፣ በአስራብ ረሃብ፣ እንዲሁም ልብን በሚያቅለሽልሹ ሁሉን የሚቻሉ የሥጋ ጽናቶች ውስጥ በተገለጹ የተግሣጽ መንገዶች ነበሯት። የሰማይን ሞገስ ለማግኘት ንስሐ ገቢዎች የተፈጥሮን ሕጎች በመጣስ የእግዚአብሔርን ሕጎች ይጥሱ ነበር። ሰው በምድራዊ ሕይወቱ ጉዞ ውስጥ እንዲበረክና እንዲደሰት እርሱ የፈጠራቸውን ቁርኝቶች እንዲበጥሱ ተማሩ። መቃብር ስፍራው የተፈጥሮ ፍቅራቸውን ለማሸነፍ፣ ከሰው ወገኖቻቸው ጋር ያለውን ርሃራኔ የያዘ እያንዳንዱን ሐሳብና ስሜት እግዚአብሔርን እንደሚያስቀይም በመቈጠር ለመግፈፍ በከንቱ ጥረት ሕይወታቸውን ያሳለፉ የሚሊዮኖችን ሰለባዎች ይዟል።

“ሰይጣን ለመቶዎች ዓመታት ያሳየውን የተወሰነ ጭካኔ፣ ይህም እግዚአብሔርን በፍጹም ያልሰሙት መካከል ሳይሆን በክርስትናው ማእከልና በስፋቱ ሁሉ እንዴት እንደተገለጠ ለማስተዋል ብንሻ፣ የሮማዊነትን ታሪክ ብቻ መመልከት ይበቃናል። በዚህ ግዙፍ የማታለያ ሥርዓት አማካይነት የክፋ አለቃ በእግዚአብሔር ላይ ነውርን ለማምጣትና በሰው ላይ መከራን ለማድረስ ያለውን ዓላማ ያሳካል። እርሱም ራሱን ሲሸፍንና ሥራውን በቤተ ክርስቲያን መሪዎች አማካይነት ሲፈጽም እንዴት እንደሚሳካለት ስናይ፣ ለምን ለመጽሐፍ ቅዱስ እጅግ ታላቅ ጥላቻ እንዳለው የበለጠ ማስተዋል እንችላለን። ያ መጽሐፍ ቤብብ የእግዚአብሔር ምሕረትና ፍቅር ይገለጣሉ፤ እርሱም ከእነዚህ ከባድ ሸክሞች ምንም በሰዎች ላይ እንደማይጫን ይታያል። እርሱ የሚጠይቀው የተሰበረና የተዋረደ ልብ፣ ትሑትና ታዛዥ መንፈስ ብቻ ነው።”

«ክርስቶስ ሰዎችና ሴቶች ለሰማይ እንዲገባቸው ብቁ ለመሆን ራሳቸውን በገዳማት ውስጥ እንዲዘጉ በሕይወቱ ምንም ምሳሌ አልሰጠም። ፍቅርና ርሃራኔ መጨቆን እንዳለባቸው ፈጽሞ አለስተማረም። የአዳኙ ልብ በፍቅር ይፈስስ ነበር። ሰው ወደ ሥነ ምግባራዊ ፍጽምና በሚቀርብ መጠን ስሜቱ የበለጠ ይስለቃል፤ የኃጢአት ግንዛቤው የበለጠ ይሞላል፤ ለተጎዱትም ያለው ርሃራኔ የበለጠ ይጠልቃል። ጳጳሱ የክርስቶስ ተወካይ ነኝ ይላል፤ ነገር ግን ባሕርይ ከአዳኛችን ባሕርይ ጋር ሲነጻጸር እንዴት ይቆማል? ክርስቶስ ሰዎች እንደ ሰማይ ንጉሥ ክብር ስላልሰጡት ወደ እስር ቤት ወይም ወደ ማሰቃያ እንዲጣሉ እንደሚያደርግ መቼም ታውቆ ነበርን? እርሱን ያልተቀበሉትን ለሞት ሲፈርድ ድምፁ ተሰምቶ ነበርን? በአንዲት የሰማርያ መንደር ሕዝብ በተናቀ ጊዜ፣ ሐዋርያው ዮሐንስ በቁጣ ተሞልቶ፣ ‘ኔታ ሆይ፣ እንደ ኤልያስ ያደረገው እኛም እሳት ከሰማይ እንዲወርድ እና እነርሱን እንዲያጠፋቸው እንድናዝዝ ትወዳለህን?’ ሲል ጠየቀ። ኢየሱስ በደቀ መዝሙሩ ላይ በርሃራኔ ተመልክቶ፣ ጭካኝ መንፈሱን ገሥጸ፣ ‘የሰው ልጅ የሰዎችን ነፍስ ሊያጠፋ አልመጣም፤ ሊያድናቸው እንጂ’ አለው። ሉቃስ 9:54, 56። ክርስቶስ ካሳየው መንፈስ የሚለየው የራሱ ተወካይ ተብሎ የሚጠራው ሰው መንፈስ እንዴት የተለየ ነው።»

“የሮማ ቤተ ክርስቲያን አሁን ለዓለም ውብ ገጽታ ታቀርባለች፤ የአስፈሪ ጭካኔዋን ታሪክ በማስተባበያ ቃላት ትሸፍናለች። እርሷ ራሷን በክርስቶስን የሚመስሉ ልብሶች አልብሳለች፤ ነገር ግን አልተለወጠችም። በቀድሞ ዘመናት የነበረ የጳጳሳዊ ሥርዓት መርህ ሁሉ ዛሬም አለ። በጨለማው ዘመን የተፈጠሩት ትምህርቶች እስከ አሁን ድረስ ተጠብቀው አሉ። ማንም ራሱን እንዳያታልል። ፕሮቴስታንቶች አሁን ለማክበር እጅግ ዝግጁ የሆኑላት ያቺ ጳጳሳዊ ሥርዓት፣ በተሐድሶው ዘመን የእግዚአብሔር ሰዎች ሕይወታቸውን ለአደጋ እያጋለጡ ክፋቷን ለመግለጥ በተነሡበት ጊዜ ዓለምን የገዛቸው ያቸው ናት። በነገሥታትና በመኪንንት ላይ የተገዛችበት፣ የእግዚአብሔርንም ሥልጣን ለራሷ የጠየቀችበት ያው ትዕቢትና ድፍረተኛ መብት አሁንም አላት። መንፈሷም የሰውን ነፃነት ጨፍልቃ የልዑልን ቅዱሳን በገደለችበት ጊዜ እንደነበረችው ዛሬም ከዚያ ያነሰ ጭካኝና ግፈኛ አይደለችም።”

“ጳጳሳዊ ሥርዓት ትንቢት እንደ ተናገረችው በትክክል እንዲሁ ናት፤ ይኸውም የኋለኛው ዘመን ክህደት ነው። 2 ተሰሎንቄ 2:3, 4። ዓለማዊን እጅግ በሚያሳካ መልኩ ያለውን ባህርይ መውሰድ ከፖሊሲዎ አካል ነው፤ ነገር ግን በቀለም ተለዋዋጭ እንስሳ የሚመስል ውጫዊ መልክዎ ሥር የእባቡን የማይለዋወጥ መርዝ ትደብቃለች። ‘ከመናፍቃን ጋር ወይም በመናፍቅነት ከሚጠረጠሩ ሰዎች ጋር እምነት መጠበቅ አይገባም’ (Lenfant, volume 1, page 516) ብላ ታውጃለች። የቅዱሳን ደም በእርስዎ መዝገብ ላይ ለአንድ ሺህ ዓመታት ተጽፎ ያለው ይህ ኃይል፣ አሁን የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ክፍል እንደሆነ ይታወቅን?”

“በፕሮቴስታንት አገሮች ካቶሊክነት ከፕሮቴስታንትነት እንደ ቀድሞው ዘመን በስፋት እንደማይለይ የቀረበው አቤቱታ ያለ ምክንያት አይደለም። ለውጥ እንዳለ እውነት ነው፤ ነገር ግን ለውጡ በጳጳሳዊነት ውስጥ አይደለም። ካቶሊክነት በእርግጥ አሁን ካለው ከፕሮቴስታንትነት ብዙውን ነገር ትመስላለች፤ ምክንያቱም ፕሮቴስታንትነት ከተሃድሶ አባቶች ዘመን ጀምሮ እጅግ ተበላሽቶአልና።”

“ፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያናት የዓለሙን ሞገስ ሲፈልጉ እንደ ነበር፣ ሐሰተኛ ምጽዋት ዓይኖቻቸውን አሳውሯል። ስለዚህ ክፉ በሆነ ነገር ሁሉ መልካምነትን መመኘት ትክክል እንደሆነ አያዩም፤ እናም እንደ ማይቀር ውጤት በመጨረሻ መልካም በሆነ ነገር ሁሉ ክፉነትን ያምናሉ። ለቅዱሳን አንድ ጊዜ ተሰጥቶ የተለፈውን እምነት በመከላከል ፋንታ፣ አሁን እንደሚመስለው ስለ እርሷ ያላቸውን ፍቅር የጎደለው አስተያየት ለሮማ ይቅርታ እየጠየቁ፣ ስለ አድልዎአቸውም ይቅርታ እየለሙ ነው።”

“ለሮማዊ ካቶሊክነት ምንም እንኳን ምሕረት የሌላቸው ብዙ ሰዎች እንኳን ከእርስዎ ንይልና ተጽእኖ የሚመጣውን አደጋ ጥቂት ብቻ ይገነዘባሉ። ብዙዎች የመካከለኛው ዘመን ላይ የነበረው የአእምሮና የሥነ-ምግባር ጨለማ የእርስዎን ትምህርቶች፣ አጉል እምነቶች፣ እና ግፍ እንዲስፋፉ እንደረዱ ያስረዳሉ፤ እንዲሁም የዘመናችን የበለጠ እውቀት፣ የእውቀት አጠቃላይ መስፋፋት፣ እና በሃይማኖት ጉዳዮች ውስጥ የሚጨምር ለጋስነት አለመቻቻልና ግፍ እንደገና እንዳይነሡ ይከለክላሉ ብለው ይናገራሉ። እንደዚህ ያለ ሁኔታ በዚህ ብሩህ ዘመን ይኖራል የሚለው ሐሳብ ራሱ መሰላቂያ ሆኗል። እውነት ነው፤ ታላቅ ብርሃን፣ የአእምሮ፣ የሥነ-ምግባር፣ እና የሃይማኖት ብርሃን፣ በዚህ ትውልድ ላይ እያበራ ነው። በእግዚአብሔር ቅዱስ ቃል ክፍት ገጾች ላይ ከሰማይ የሆነ ብርሃን በዓለም ላይ ተፈስሷል። ነገር ግን የተሰጠው ብርሃን ምን ያህል ታላቅ ከሆነ፣ እርሱን የሚያጣምሙና የሚጥሉት ጨለማ ደግሞ እንዲሁ ያን መጠን የበለጠ መሆኑ ሊታሰብ ይገባል።”

“መጽሐፍ ቅዱስን በጸሎት መንፈስ ያለው ጥናት ፕሮቴስታንቶችን የጳጳስነትን እውነተኛ ባሕርይ እንዲያዩ እና እርሱንም እንዲጠሉና እንዲርቁት በአደረጋቸው ነበር፤ ነገር ግን ብዙዎች በራሳቸው ጥበብ እጅግ ስለሚታሙ ወደ እውነት እንዲመሩ እግዚአብሔርን በትሕትና ለመፈለግ ምንም ፍላጎት እንደሌላቸው ይሰማቸዋል። በብርሃናቸው ሳለ ራሳቸውን ቢያመኩም፣ መጽሐፍትንም ሆነ የእግዚአብሔርን ኃይል አያውቁም። ሕሊናቸውን የሚያሳርፍላቸው የሆነ አንድ መንገድ ሊኖራቸው ይገባል፤ ስለዚህም ከመንፈሳዊነት የራቀውንና ራስን የሚያዋርደውን ያን ይፈልጋሉ። የሚመኙት ነገር እግዚአብሔርን መርሳት ሆኖ ሳለ እርሱን እንደማስታወስ ዘዴ የሚቁጠር አንድ ሥርዓት ነው። ጳጳስነት የእነዚህን ሁሉ ፍላጎቶች ለማሟላት በሚገባ ተስማሚ ነው። ለሰው ዘር ሁለት ክፍሎች ዝግጁ ነው፤ እነርሱም ከሞላ ጎደል ዓለምን ሁሉ የሚያካትቱ—በራሳቸው ግብር ሊድኑ የሚፈልጉትና በኃጢአታቸው ውስጥ ሆነው ሊድኑ የሚፈልጉት። የኃይሉ ምስጢር እዚህ ነው።”

“ታላቅ የአእምሮ ጨለማ ያለበት ዘመን ለጳጳሳዊነት ስኬት የሚያመች መሆኑ ታይቷል። ገናም ታላቅ የአእምሮ ብርሃን ያለበት ዘመን እኩል ለስኬቱ የሚያመች መሆኑ ይገለጻል። በቀድሞ ዘመናት ሰዎች ያለ እግዚአብሔር ቃልና ያለ እውነት እውቀት በነበሩ ጊዜ፣ ዓይኖቻቸው ታስረው ነበር፤ ለእግራቸውም የተዘረጋውን ወጥመድ ሳያዩ ሺህዎች ተጠልፈው ነበር። በዚህ ትውልድ ግን ብዙዎች ዓይኖቻቸው በሰው ግምቶች አንጻባራቂ ፍካት፣ ‘በውሸት ሳይንስ ተብሎ በሚጠራው’፣ ይደነዝዛሉ፤ ወጥመዱንም

አያስተውሉም፤ እንደ ዓይናቸው እንደታሰሩ ሰዎችም በቀላሉ ወደ እርሱ ይገባሉ። እግዚአብሔር የሰው የአእምሮ ሃይሎች ከፈጣሪው የተሰጠ ስጦታ እንደሆኑ እንዲቆጠሩ አስቦ ነበር፤ እነርሱም በእውነትና በጽድቅ አገልግሎት እንዲውሉ ወስኖ ነበር፤ ነገር ግን ትዕቢትና ምቹተ ክብር በሚንከባከቡበት ጊዜ፣ ሰዎችም የራሳቸውን ሐሳቦች ከእግዚአብሔር ቃል በላይ በሚያከብሩበት ጊዜ፣ እውቀት ከድንቁርና ይልቅ የበለጠ ጉዳት ሊያደርስ ይችላል። እንዲሁም በአሁኑ ዘመን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ እምነትን የሚያፈርሰው የሐሰት ሳይንስ፣ በሚያስደስቱ ቅርጾች ያለውን ጳጳሳዊነት ለመቀበል መንገዱን በማዘጋጀት ረገድ፣ በጨለማው ዘመን ለመገዛቱ መንገድ በመክፈት እውቀትን እንደ ተከለከለው ሁሉ እኩል የተሳካ መሆኑ ይረጋገጣል።”

“በአሁኑ ጊዜ በአሜሪካ አንድነት ግዛት ውስጥ ለቤተ ክርስቲያን ተቋማትና ልማዶች የመንግሥት ድጋፍ ለማስገኘት በመካሄድ ላይ ያሉት እንቅስቃሴዎች ውስጥ፣ ፕሮቴስታንቶች የጳጳሳዊያንን ፈለግ እየተከተሉ ነው። ከዚያም በላይ፣ ጳጳሱን በአሮጌው ዓለም ያጣቸውን የበላይነት በፕሮቴስታንት አሜሪካ እንደገና እንድታገኝ በር እየከፈቱላት ነው። እናም ለዚህ እንቅስቃሴ የበለጠ ትርጉም የሚሰጠው፣ የታሰበው ዋና ዓላማ የእሑድ አከባባርን ማስገደድ መሆኑ ነው—ይህም ልማድ ከሮም የመነጨ ሲሆን፣ እርስዎም የሥልጣኗ ምልክት እንደሆነ የምትናገረው ነው። በፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያናት ውስጥ ዘልቆ እየገባ ያለው፣ እነርሱንም ጳጳሱን ከእነርሱ በፊት ያደረገችውን ያንኑ የእሑድ ከፍ ማድረግ ሥራ እንዲያደርጉ እየመራቸው ያለው፣ የጳጳሱን መንፈስ ነው—ማለትም ከዓለማዊ ልማዶች ጋር የመስማማት መንፈስ፣ የሰውን ልማዶች ከእግዚአብሔር ትእዛዛት በላይ የማክበር መንፈስ ነው።”

አንባቢው በቅርቡ በሚመጣው ግጭት ውስጥ ሊጠቀሙባቸው የሚገቡትን ወኪሎች ሊያስተውል ከፈለገ፣ ሮም በያለፉት ዘመናት ለዚያው ዓላማ የተጠቀሙባቸውን ዘዴዎች መዝገብ ብቻ ይከተላል። ጳጳሳዊያንና ፕሮቴስታንቶች ተባብረው ደግሞዎቻቸውን የሚጥሉትን እንዴት እንደሚያደርጉ ሊያውቅ ከፈለገ፣ ሮም ለሰንበትና ለሚከላከሉላት ያሳየችውን መንፈስ ይመልከት።

“ንጉሣዊ አዋጆች፣ ጠቅላላ ጉባኤዎች፣ እና በዓለማዊ ሥልጣን የተደገፉ የቤተ ክርስቲያን ደንቦች፣ የአረማዊው በዓል በክርስቲያን ዓለም የክብር ስፍራውን እንዲያገኝ ያደረጉት እርምጃዎች ነበሩ። የእሑድን አክብሮት በግልጽ የሕዝብ እርምጃ ለማስገደድ የተወሰደው የመጀመሪያ ሕግ በቆስጠንጢኖስ የተደገገው ሕግ ነበር። (A.D. 321) ይህ አዋጅ የከተማ ነዋሪዎች በ“ክቡር የፀሐይ ቀን” እንዲያርፉ ያስገድድ ነበር፤ ነገር ግን የገጠር ነዋሪዎች የእርሻ ሥራቸውን እንዲቀጥሉ ፈቀደላቸው። በእውነቱ አረማዊ ሕግ ቢሆንም፣ ቆስጠንጢኖስ ክርስትናን በስም ከተቀበለ በኋላ ይህን ሕግ አስፈጽሞታል።”

ንጉሣዊው ትእዛዝ ለመለኮታዊ ሥልጣን በቂ ምትክ መሆኑን ሳያረጋግጥ፣ የመኪንንንን ሞገስ የሚፈልግ እና የቆስጠንጢኖስ ልዩ ወዳጅና አሞካሽ የነበረ ጳጳስ ዩሴቢየስ፣ ክርስቶስ ሰንበትን ወደ እሑድ እንዳስተላለፈ የሚል ክርክር አቀረበ። ለዚህ አዲስ ትምህርት ማስረጃ እንዲሆን ከቅዱሳን መጻሕፍት አንዲት እንኳ ምስክርነት አልቀረበም። ዩሴቢየስ ራሱ ሳያውቅ የዚህን ሐሰትነት ያምናል፣ ለውጡንም ያደረጉትን እውነተኛ አድራጊዎች ይጠቁማል። “በሰንበት ቀን ማድረግ ግዴታ የነበረ ነገር ሁሉ፣ እነዚህን ወደ ጌታ ቀን እኛ አስተላልፈናል” ይላል።—Robert Cox, Sabbath Laws and Sabbath Duties, 78 538። ነገር ግን የእሑድ ክርክር፣ መሠረት ቢስ ቢሆንም፣ ሰዎች የጌታን ሰንበት በእግር እንዲረግጡ ድፍረት ሰጥቷቸው ነበር። በዓለም የተከበሩ ለመሆን የፈለጉ ሁሉ ታዋቂውን በዓል ተቀበሉ።

ጳጳሳዊ ሥርዓት በጽኑ ሲመሠረት፣ እሑድን ከፍ የማድረግ ሥራ ቀጠለ። ሕዝቡ ለተወሰነ ጊዜ ወደ ቤተ ክርስቲያን በማይሄዱበት ጊዜ በእርሻ ሥራ ይሠሩ ነበር፣ ሰባተኛውም ቀን እንደ ሰንበት አሁንም ይቆጠር ነበር። ነገር ግን በቀስታ ለውጥ ተፈጠረ። በቅዱስ ሹመት ያሉ ሰዎች በእሑድ ቀን በማንኛውም የፍትሐ ብሔር ክርክር ላይ ፍርድ እንዳይሰጡ ተከለከሉ። ይህን ተከትሎም፣ ነፃ ሰዎች በገንዘብ ቅጣት እና አገልጋዮች ደግሞ በግርፋት በሚቀጡበት ቅጣት ስጋት ሥር፣ ማንኛውም ደረጃ ያላቸው ሰዎች ሁሉ ከተለመደ ሥራ እንዲታቀቡ ታዘዙ። በኋላም ባለጠጎች ክርስታቸው ግማሽ በመነጠቅ እንዲቀጡ

ተደነገገ፤ በመጨረሻም፣ አሁንም ግትር ከሆኑ፣ ባሪያዎች እንዲደረጉ ተወሰነ። ዝቅተኛ መደቦች ግን ዘላቂ ስደት እንዲቀጡ ነበር።

“ተአምራትም ደግሞ ለማስረጃነት ተጠሩ። ከሌሎች ድንቆች መካከል እንዲህ ተዘግቦ ነበር፤ አንድ በእሁድ ቀን እርሻውን ሊያርስ የተዘጋጀ ገበሬ ማረሻውን በብረት ሲያጸዳ፣ ያ ብረት በእጁ ላይ ጥብቅ ተጣበቀ፤ እርሱም ‘እጅግ በታላቅ ህመሙና እፍረቱ’ ለሁለት ዓመት ከእርሱ ጋር ተሸክሞ ኖረ።—Francis West, Historical and Practical Discourse on the Lord’s Day, 78 174:”

“ከዚያ በኋላ ጳጳሱ የዕለተ እሁድን ትእዛዝ የሚጥሱትን ሰዎች የአጥቢያ ካህኑ እንዲገስጸቸው መመሪያ ሰጠ፣ ወደ ቤተ ክርስቲያንም እንዲሄዱ እና ጸሎታቸውን እንዲያቀርቡ እንዲመክራቸው፣ እንዳይሆን በራሳቸውና በጎረቤቶቻቸው ላይ ታላቅ መቅሰፍት እንዲያመጡ። አንድ የቤተ ክርስቲያን ጉባኤም፣ ከዚያ ወዲህ እጅግ በሰፊው የተጠቀሰውን፣ ፕሮቴስታንቶችም እንኳ የተጠቀሙበትን ክርክር አቀረበ፤ ይኸውም ሰዎች በእሁድ ቀን ሲሠሩ በመብረቅ ስለ ተመቱ፣ እርሱ ሰንበት መሆን አለበት የሚለው ነበር። ‘በዚህ ቀን ላይ ያሳዩትን ቸልተኝነት ምክንያት የእግዚአብሔር ቁጣ በእነርሱ ላይ ምን ያህል ከፍ እንደነበረ ግልጽ ነው’ ሲሉ እነዚያ መሪዎች ተናገሩ። ከዚያም ካህናትና አገልጋዮች፣ ነገሥታትና መሳፍንት፣ እንዲሁም ሁሉም ታማኝ ሕዝብ ‘ቀኑ ወደ ክብሩ እንዲመለስ፣ እናም ለክርስትና ክብር ሲባል ወደፊት በበለጠ አምልኮች እንዲጠበቅ፣ ያላቸውን ሁሉን ጥረትና ትጋት እንዲጠቀሙ’ የሚል ጥሪ ቀረበ።—Thomas Morer, Discourse in Six Dialogues on the Name, Notion, and Observation of the Lord’s Day, page 271.”

የሸንጎች ድንጋጌዎች በቂ እንዳልሆኑ በታየ ጊዜ፣ ዓለማዊ ባለሥልጣናት በሕዝቡ ልብ ውስጥ ፍርሃትን የሚያሰድር እና በእሁድ ቀን ከሥራ እንዲቆጠቡ የሚያስገድድ አዋጅ እንዲያወጡ ተለመኑ። በሮም የተካሄደ አንድ ሲኖዶስ ላይ፣ ከዚያ በፊት የተሰጡት ውሳኔዎች ሁሉ በከፍተኛ ጽናትና በታላቅ ክብር እንደገና ተረጋገጡ። እነርሱም በቤተ ክርስቲያናዊ ሕግ ውስጥ ተካተቱ እና በክርስትና ዓለም ከአብዛኛው ክፍል ሁሉ በዓለማዊ ባለሥልጣናት ተፈጻሚ ሆኑ። (See Heylyn, History of the Sabbath, pt. 2, ch. 5, sec. 7.)

ነገር ግን ለእሁድ ቀን አክብሮት የሚሰጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጣን እጥረት ብዙ እፍረትን አስከትሎ ነበር። ሕዝቡ መምህራኖቻቸው ለፀሐይ ቀን ክብር ለመስጠት፣ “ሰባተኛው ቀን የእግዚአብሔር የአምላክህ ሰንበት ነው” የሚለውን የይሖዋ ግልጽ መግለጫ ጎን ለጎን ለመተው መብት እንዳላቸው ጠየቁ። የመጽሐፍ ቅዱስ ምስክርነት እጥረቱን ለመሙላት ሌሎች ዘዴዎች አስፈላጊ ሆኑ። ከአሥራ ሁለተኛው ክፍለ ዘመን መጨረሻ አካባቢ የእንግሊዝን ቤተ ክርስቲያናት የጎበኘ አንድ ለእሁድ ቀን እጅግ ቀናተኛ አራማጅ፣ ለእውነት ታማኝ በሆኑ ምስክሮች ተቃውሞ ተቀበለ፤ ጥረቶቹም እጅግ ፍሬ ቢስ ስለነበሩ፣ ለአንድ ጊዜ ከአገሩ ወጥቶ ትምህርቶቹን የሚያስገድድበትን አንድ ዘዴ ለማግኘት ፈለገ። በተመለሰ ጊዜ ግን ያ እጥረት ተሞልቶ ነበር፣ በኋለኛው ሥራውም የበለጠ ስኬትን አገኘ። ከእግዚአብሔር ራሱ ዘንድ እንደመጣ የሚታወስ አንድ ጥቅል ከእርሱ ጋር አመጣ፤ በውስጡም የእሁድ ቀን አክብሮትን የሚያዝዝ አስፈላጊው ትእዛዝ ከማይታዘዙት ሰዎች ልብ ፍርሃት ለማስገባት ከሚያስፈሩ ዛቻዎች ጋር ተካቶ ነበር። ይህ ውድ ሰነድ—የሚደግፈውን ተቋም እንደሚመስል እጅግ ዝቅተኛ ሐሰተኛ ቅጂ የነበረ—ከሰማይ እንደወደቀ እና በኢየሩሳሌም፣ በጎልጎታ፣ በቅዱስ ስምዖን መሠዊያ ላይ እንደተገኘ ተነገረ። እውነቱ ግን የወጣበት ምንጭ በሮም ያለው የጳጳሳዊ ቤተ መንግሥት ነበር። የቤተ ክርስቲያንን ኃይልና ብልጽግና ለማራመድ የተደረጉ ማጭበርበሮችና ሐሰተኛ ሰነዶች በሁሉም ዘመናት በጳጳሳዊው ተዋረድ ዘንድ ሕጋዊ እንደሆኑ ተቆጥረዋል።

“ጥቅሉ ቅዳሜ ከሰዓት በኋላ ከዘጠነኛው ሰዓት፣ ማለትም ከሶስት ሰዓት ጀምሮ፣ እስከ ሰኞ ፀሐይ መውጣት ድረስ ሥራን ይከለክል ነበር፤ እናም ሥልጣኑ በብዙ ተአምራት እንደ ተረጋገጠ ይገለጻል ነበር። ከተወሰነው ሰዓት በላይ የሠሩ ሰዎች በሽባነት እንደ ተመቱ ተነገረ። እሁድን ሊፈጭ የሞከረ አንድ ወፍጭ

ባለቤት፣ ከዱቄት ፋንታ የደም ጎርፍ ሲፈስ አየ፤ እናም የወፍጮው መንኮራኩር የውኃው ፈጣን ግፊት ቢበረታም ቆሞ ቀረ። አንዲት ሴት ሊጥን በምድጃ ውስጥ ካስገባች በኋላ፣ ምድጃው እጅግ ሞቃት ቢሆንም ባወጣችው ጊዜ ጥሬ ሆኖ አገኘችው። ሌላይቱ ሴት ደግሞ በዘጠነኛው ሰዓት ለመጋገር የተዘጋጀ ሊጥ ነበራት፤ ነገር ግን እስከ ሰኞ ድረስ ጎን ለጎን ልታቆየው ወሰነች፤ በማግስቱም በመለኮታዊ ኃይል ወደ እንጀራ ተቀይሮ ተጋግሞ እንደ ተገኘ አየች። አንድ ሰው ቅዳሜ ከዘጠነኛው ሰዓት በኋላ እንጀራ የጋገረ ሲሆን፣ በማግስቱ ጠዋት በሰበረው ጊዜ ደም ከእርሱ ወጣ። እንዲህ ያሉ የማይረቡና አጉል እምነት የተሞሉ ቅጥፈቶችን በመጠቀም የእሑድ ደጋፊዎች ቅድስናውን ለማጽናት ሞከሩ። (Roger de Hoveden, *Annals*, vol. 2, pp. 526–530 ይመልከቱ።)”

“በስኮትላንድ፣ እንደ እንግሊዝ ሁሉ፣ ለእሑድ የበለጠ ክብር እንዲሰጥ የተደረገው ከጥንታዊው ሰንበት አንድ ክፍል ጋር በማጣመር ነበር። ነገር ግን ቅዱስ ሆኖ ሊጠበቅ የሚገባው የጊዜው መጠን ይለያይ ነበር። ከስኮትላንድ ንጉሥ የወጣ አዋጅ ‘ቅዳሜ ከቀትር አሥራ ሁለት ሰዓት ጀምሮ ቅዱስ መቄጠር ይገባዋል’ ብሎ አወጀ፤ እንዲሁም ማንም ሰው፣ ከዚያ ጊዜ ጀምሮ እስከ ሰኞ ጠዋት ድረስ፣ በዓለማዊ ሥራ ሊሰማራ እንዳይገባ አስቀመጠ።—Morer, ገጽ 290, 291።”

“ሆኖም የእሑድን ቅድስና ለማጽናት የተደረጉት ጥረቶች ሁሉ ቢኖሩም፣ ጳጳሳዊያን ራሳቸው የሰንበትን መለኮታዊ ሥልጣንና በእርሱ ተተክቶ የቆመው ሥርዓት የሰው ምንጭ እንዳለው በይፋ አመኑ። በአሥራ ስድስተኛው ክፍለ ዘመን አንድ ጳጳሳዊ ጉባኤ በግልጽ እንዲህ ሲል አወጀ፤ ‘ሁሉም ክርስቲያኖች ሰባተኛው ቀን በእግዚአብሔር እንደ ተቀደሰ፣ በአይሁድ ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔርን ሊያመልኩ እንደሚችሉ በሌሎች ሁሉ ዘንድም እንደ ተቀበለና እንደ ተጠበቀ ያስታውሱ፤ ምንም እንኳ እኛ ክርስቲያኖች ሰንበታቸውን ወደ ጌታ ቀን ለውጠነዋል።’—Ibid., pages 281, 282. በመለኮታዊው ሕግ ላይ እጃቸውን የሚያስገቡ እነዚህ ሰዎች የሥራቸውን ባህሪ የማያውቁ አልነበሩም። ራሳቸውን በተወሰነ ፈቃድ ከእግዚአብሔር በላይ እያቆሙ ነበር።”

“ሮም ከእርስዋ ጋር የማይስማሙትን ሰዎች እንዴት እንደምትመለከት የሚያሳይ አስደናቂ ምሳሌ፣ ከእነርሱ መካከል አንዳንዶቹ ሰንበትን የሚጠብቁ የነበሩትን ዋልደንሳውያን በተመለከተ በተራዘመውና በደም በተሞላው ስደት ተሰጥቶአል። ሌሎችም ለአራተኛው ትእዛዝ ታማኝነታቸው በተመሳሳይ ሁኔታ መከራ ተቀበሉ። የኢትዮጵያና የአቢሲኒያ ቤተ ክርስቲያናት ታሪክ በተለይ አስፈላጊ ነው። በጨለማው ዘመን ጭጋግ መካከል፣ የማዕከላዊ አፍሪካ ክርስቲያኖች ከእይታ ውጭ ሆነው በዓለም ዘንድ ተረስተው ነበር፣ ለብዙ ምዕተ ዓመታትም እምነታቸውን በመፈጸም ነጻነት አግኝተው ኖሩ። ነገር ግን በመጨረሻ ሮም ስለ መኖራቸው አወቀች፣ የአቢሲኒያም ንጉሠ ነገሥት ጳጳሱን የክርስቶስ ተወካይ እንደ ሆነ እንዲያመን ብዙም ሳይቆይ በማታለያ ተሳቦ። ከዚያም ሌሎች መቀነሶች ተከተሉ።”

“ሰንበትን መጠበቅ በእጅግ ከባድ ቅጣቶች እንዲከለከል ትእዛዝ ተሰጠ። (Michael Geddes, *Church History of Ethiopia*, pages 311, 312 ተመልከት።) ነገር ግን የጳጳሳዊ ግፍ በቅርቡ እጅግ አስጨናቂ ቀንበር ሆነ፣ ስለዚህ አቢሲኒያውያን ከአንገታቸው ሊሰብሩት ወሰኑ። ከአስፈሪ ትግል በኋላ ሮማውያን ከግዛታቸው ተባረሩ፣ የጥንቱም እምነት እንደገና ተመለሰ። ቤተ ክርስቲያናቱ በነፃነታቸው ደስ አላቸው፣ ስለ ሮምም ማታለል፣ አክራሪነት፣ እና ግፈኛ ሥልጣን የተማሩትን ትምህርት ፈጽሞ አልረሱም። በተነጠለው መንግሥታቸው ውስጥ ከቀሩት የክርስትና ዓለም ዘንድ ሳይታወቁ መኖር በቂ ሆኖላቸው ነበር።”

“የአፍሪካ ቤተ ክርስቲያናት ሰንበትን የጳጳሳዊቱ ቤተ ክርስቲያን ሙሉ ክህደቷ ከመፈጸሙ በፊት እንደ ጠበቀችው ይጠብቁ ነበር። የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በመታዘዝ ሰባተኛውን ቀን ሲጠብቁ፣ ከቤተ ክርስቲያን ልማድ ጋር በመስማማት በእሑድ ቀን ከሥራ ይታቀቡ ነበር። ሮም ከፍተኛ ሥልጣን ካገኘች በኋላ የራሷን ለማክበር የእግዚአብሔርን ሰንበት ረግጣ ነበር፤ ነገር ግን ለአንድ ሺህ ዓመት ያህል ተሰውረው የኖሩት የአፍሪካ ቤተ ክርስቲያናት በዚህ ክህደት አልተካፈሉም። ከሮም ግዛት በታች በወረዱ

ጊዜ እውነተኛውን ሰንበት ትተው ሐሰተኛውን እንዲያከብሩ ተገደዱ፤ ነገር ግን ነጻነታቸውን እንደገና እንዳገኙ ወዲያውኑ ወደ አራተኛው ትእዛዝ መታዘዝ ተመለሱ።”

እነዚህ የባለፉት ዘመናት መዝገቦች ሮም ለእውነተኛው ሰንበትና ለሚከላከሉት የምታሳየውን ጥላቻ፣ እንዲሁም እርስዎ የፈጠረችውን ሥርዓት ለማክበር የምትጠቀምባቸውን ዘዴዎች በግልጽ ያሳያሉ። የእግዚአብሔር ቃል እነዚህ ትዕይንቶች እንደገና እንደሚደገሙ ያስተምራል፤ ይኸውም የሮማ ካቶሊኮችና ፕሮቴስታንቶች እሑድን ለማክበር ከፍ ለማድረግ በአንድነት በሚቆሙበት ጊዜ ነው።

የራእይ 13 ትንቢት በበግ የሚመስሉ ቀንዶች ያሉት አውሬ የተወከለው ኃይል፣ “ምድርንና በእርስዎ የሚኖሩትን” ጳጳስነትን እንዲያመልኩ እንደሚያደርግ ያውጃል—እርሱም በዚያ በ“ነብርን የሚመስል” አውሬ ተመስሎ ተገልጦአል። ሁለት ቀንዶች ያሉት አውሬ ደግሞ “በምድር የሚኖሩትን፣ ለአውሬው ምስል እንዲሠሩ” ሊላቸው ነው፤ ከዚህም በላይ “ታናናሾችንና ታላላቆችን፣ ባለጠጎችንና ድሆችን፣ ነጻዎችንና ባሪያዎችን” ሁሉ የአውሬውን ምልክት እንዲቀበሉ ሊያዝ ነው። ራእይ 13፡11-16። በበግ የሚመስሉ ቀንዶች ያሉት አውሬ የተወከለው ኃይል የአሜሪካ ተባባሪ መንግሥታት መሆኑ ታይቶአል፤ እናም ይህ ትንቢት አሜሪካ ሮም የበላይነቷ ልዩ እውቅና ነው ብላ የምትናገረውን የእሑድ አክብሮት በሕግ ስታስገድድ ይፈጸማል። ነገር ግን በዚህ ለጳጳስነት በሚቀርብ አምልኮ አሜሪካ ብቻዋን አትሆንም። አስቀድሞ ግዛቷን ይቀበሉ በነበሩ አገሮች ውስጥ የሮም ተጽእኖ እስካሁን ድረስ ከመጥፋት እጅግ ርቆ ነው። ትንቢትም የኃይሏን መመለስ አስቀድሞ ይናገራል። “ከራሳችንም አንዱን እንደ ሞት ቀስል ሆኖ አየሁት፤ የሞቱም ቀስሉ ተፈወሰ፤ ምድርም ሁሉ አውሬውን ተከትላ ተደነቀች።” ቁጥር 3። የሞት ቀስሉ መመታት በ1798 የጳጳስነትን ውድቀት ያመለክታል። ከዚህ በኋላ፣ ነቢዩ እንዲህ ይላል፣ “የሞቱም ቀስሉ ተፈወሰ፤ ምድርም ሁሉ አውሬውን ተከትላ ተደነቀች።” ጳውሎስ “የኃጢአት ሰው” እስከ ሁለተኛው ምጽአት ድረስ እንደሚቀጥል በግልጽ ይናገራል። 2 ተሰሎንቄ 2፡3-8። እስከ ዘመን መጨረሻ ድረስ የማታለልን ሥራ ይገፋ ይሄዳል። ራእይን የጻፈውም ደግሞ ስለ ጳጳስነት እየጠቀሰ እንዲህ ይናገራል፡- “በምድርም የሚኖሩ ሁሉ፣ ስማቸው ከዓለም መሠረት ጀምሮ በታረደው በግ የሕይወት መጽሐፍ ያልተጻፈ፣ ለእርሱ ይሰግዳሉ።” ራእይ 13፡8። በአሮጌውም ዓለም ሆነ በአዲሱ ዓለም፣ ጳጳስነት በሮማ ቤተ ክርስቲያን ሥልጣን ብቻ ላይ ተመስርቶ በቆመው ለእሑድ ሥርዓት በሚሰጠው ክብር አምልኮ ትቀበላለች።

ከዐሥራ ዘጠነኛው ክፍለ ዘመን አጋማሽ ጀምሮ፣ በአሜሪካ ያሉ የትንቢት ተማሪዎች ይህን ምስክርነት ለዓለም አቅርበዋል። አሁን በመከናወን ላይ ባሉት ክስተቶች ውስጥ ወደ ትንቢቱ ፍጻሜ ፈጣን ግስጋሴ እየታየ ነው። በፕሮቴስታንት መምህራንም፣ ከእግዚአብሔር ትእዛዝ በታለመሙላት ተአምራትን ከፈጠሩት የጳጳሳዊ መሪዎች ጋር እንደነበረው ሁሉ፣ ስለ እሑድ መጠበቅ ተመሳሳይ የመለኮታዊ ሥልጣን ይገባኛል የሚል ጥያቄ አለ፣ እንዲሁም የመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃ እጥረት አለ። የእግዚአብሔር ፍርዶች በእሑድ-ሰንበትን በመጣሳቸው ምክንያት በሰዎች ላይ ይመጣሉ የሚለው አቤቱታ እንደገና ይደገማል፤ አስቀድሞም መገፋፋት ጀምሮአል። እናም የእሑድ አከባቢን ለማስገደድ የሚደረገው እንቅስቃሴ በፍጥነት መሬት እየያዘ ነው።

በብልሃቷና በተንኮልዋ የሮማ ቤተ ክርስቲያን ድንቅ ናት። የሚመጣውን ማንበብ ትችላለች። የፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያናት የሐሰተኛውን ሰንበት በመቀበላቸው ለእርሷ ክብር እየሰጡ እንዳሉ፣ እንዲሁም እርሷ ራሷ በቀድሞ ዘመናት የተጠቀሙባቸውን መንገዶች በመጠቀም እርሱን ለማስገደድ እየተዘጋጁ እንዳሉ እያየች ጊዜዋን ትጠብቃለች። የእውነትን ብርሃን የሚጥሉ ሰዎች ከእርሷ የተነሣውን ሥርዓት ከፍ ለማድረግ የዚህችን ራሷን የማትሰሳት ኃይል ብላ የምትጠራ ኃይል እርዳታ ይፈልጋሉ። በዚህ ሥራ ፕሮቴስታንቶችን ለመርዳት ምንኛ ፈጥና እንደምትመጣ መገመት አስችጋሪ አይደለም። ከጳጳሳዊ መሪዎች ይልቅ ለቤተ ክርስቲያን የማይታዘዙትን እንዴት መያዝ የሚያውቅ ማን አለ?

“የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፣ በዓለም ዙሪያ ካሉት ሁሉም ቅርንጫፎቿ ጋር፣ በጳጳሳዊው መንበር ቁጥጥር ሥር ያለች እና የእርሱን ጥቅም ለማገልገል የተዋቀረች አንዲት ግዙፍ ድርጅት ትሆናለች። በምድር ላይ ባለው በየአገሩ ያሉ ሚሊዮኖች የሚቆጠሩ አባሎቿ ለጳጳሱ ታማኝነት ታስረው እንደሚኖሩ ራሳቸውን እንዲቆጥሩ ይማራሉ። ዜግነታቸው ወይም መንግሥታቸው ምንም ቢሆን፣ የቤተ ክርስቲያንነቱን ሥልጣን ከሌሎች ሁሉ በላይ እንዲያይ ይገባቸዋል። ለመንግሥት ታማኝነታቸውን የሚያረጋግጥ መሐላ ቢፈጽሙም፣ ከዚህ በስተጀርባ ግን ለሮማ መታዘዝን የሚጠይቅ ስእለት አለ፤ ይህም ለእርሷ ጥቅም የሚጻረር ከሆነ ከማንኛውም ቃል ኪዳን ነጻ ያደርጋቸዋል።”

“ታሪክ ራሷን በአሕዛብ ጉዳዮች ውስጥ በተንኮልና በዘላቂ ጥረት ለማስገባት ያደረገችውን ጥረት ይመሰክራል፤ እናም አንድ መደገፊያ ካገኘች በኋላ፣ እስከ መኳንንትና ሕዝቦች ጥፋት ድረስ ቢደርስም እንኳ የራሷን ዓላማ ለማስፈጸም ትቀጥላለች። በ1204 ዓመት፣ ጳጳስ ኢኖሴንት ሦስተኛ ከአራጎን ንጉሥ ጴጥሮስ ሁለተኛ የሚከተለውን ያልተለመደ መሐላ አውጥቶ ተቀበለ፡- ‘እኔ፣ ጴጥሮስ፣ የአራጎንን ንጉሥ፣ ለጌታዬ ለጳጳስ ኢኖሴንት፣ ለካቶሊክ ተተኪዎቼ፣ እና ለሮማ ቤተ ክርስቲያን ሁልጊዜ ታማኝና ታዘዥ እንደምሆን እመሰክራለሁ እና ቃል እገባለሁ፤ እንዲሁም መንግሥቴን በእርሱ ታዘዥነት ውስጥ በታማኝነት እጠብቃለሁ፣ የካቶሊክን እምነት እየተከለከልሁ፣ የመናፍቃንንም ክፋት እያሳደድሁ።’—John Dowling, *The History of Romanism*, b. 5, ch. 6, sec.

“55. ይህ ስለ ሮማ ጳጳሳዊ ሊቀ ጳጳስ ሥልጣን ከተነገሩት አቤቱታዎች ጋር ይስማማል፤ ‘ነገሥታትን ከሥልጣናቸው ማውረድ ለእርሱ የተፈቀደ ነው’ እና ‘ለበደለኛ ገዥዎች የሚገባቸውን ታማኝነት ከተገዥዎች ሊፈታ ይችላል’ የሚሉት።—Mosheim, b. 3, cent. 11, pt. 2, ch. 2, sec. 9, note 17.

“እንዲሁም ይህ ነገር እንዲታሰብ፤ ሮም ፈጽሞ እንደማትለወጥ የምትመከባት ነገር መሆኑ ነው። የግሪጎር VII እና የኢኖሴንት III መርሆዎች አሁንም የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን መርሆዎች ናቸው። ኃይሉም ቢኖራት ኖሮ፣ እነዚህን በተግባር አሁንም እንደ ያለፉት ዘመናት በዚያን መጠን ጽኑ ብርታት ታደርግባቸው ነበር። ፕሮቴስታንቶች በእሁድን ከፍ ለማድረግ ሥራ ውስጥ የሮምን እርዳታ ለመቀበል ሲያቀርቡ ምን እያደረጉ እንዳሉ በጥቂት ብቻ ያውቃሉ። እነርሱ ዓላማቸውን ለማሳካት በተጠመዱበት ጊዜ፣ ሮም ግን ኃይሷን እንደገና ለማቋቋም ያጣችውን ልዕልና ለመመለስ እያነጣጠረች ነው። በአሜሪካ አንድ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን የመንግሥትን ኃይል ልትጠቀም ወይም ልትቆጣጠር እንደምትችል መርህ ቢመሠረት፤ ሃይማኖታዊ ሥርዓቶችም በዓላማዊ ሕጎች ሊገደቡ እንደሚችሉ ቢጻፍ፤ በአጭሩ፣ የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ሥልጣን ሕሊናን እንዲገዛ ቢወሰን፤ በዚህ አገር የሮም ድል የተረጋገጠ ነው።”

“የእግዚአብሔር ቃል ስለሚመጣው አደጋ ማስጠንቀቂያ ሰጥቶአል፤ ይህም ችላ ቢባል፣ ፕሮቴስታንት ዓለም የሮም ዓላማዎች በእውነት ምን እንደሆኑ ወጥመዱን ለማምለጥ ከሚያስችግር ጊዜ በኋላ ብቻ ያውቃል። እርስዋ በዝምታ ወደ ኃይል እያደገች ነው። ትምህርቶቿ በሕግ አውጪ ማዕከላት፣ በቤተ ክርስቲያናት፣ እና በሰዎች ልብ ውስጥ ተጽእኖአቸውን እያሳዩ ነው። ቀደም ሲል ያደረገችቸው ስደቶች እንደገና የሚደገሙባቸውን ድብቅ ውስጣዊ ስፍራዎች ያሏቸውን ከፍ ያሉና ግዙፍ ሕንፃዎቿን እየከመረች ነው። በስውርነትና ሳይጠረጠርባት ለመምታት ጊዜዋ በሚደርስበት ጊዜ የራሷን ዓላማ ለማስፈጸም ኃይሎቿን እያጠናከረች ነው። የምትፈልገው ሁሉ የላቀ አቋም ብቻ ነው፣ ይህም አስቀድሞ እየተሰጣት ነው። የሮማዊው አካል ዓላማ ምን እንደሆነ በቅርቡ እናያለን እና ይሰማናል። የእግዚአብሔርን ቃል የሚያምንና የሚታዘዝ ማንም በዚህ ምክንያት ስድብና ስደት ይደርስበታል።”
The Great Controversy, 563–581.